

No. 41359

**Canada
and
Kazakhstan**

**Trade Agreement between the Government of Canada and the Government of the
Republic of Kazakhstan. Ottawa, 29 March 1995**

Entry into force: *10 January 1997 by notification, in accordance with article XVII*

Authentic texts: *English, French, Kazakh and Russian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Canada, 2 May 2005*

**Canada
et
Kazakhstan**

**Accord de commerce entre le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la
République du Kazakhstan. Ottawa, 29 mars 1995**

Entrée en vigueur : *10 janvier 1997 par notification, conformément à l'article XVII*

Textes authentiques : *anglais, français, kazakh et russe*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Canada, 2 mai 2005*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

TRADE AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF CANADA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

The Government of Canada and the Government of the Republic of Kazakhstan (hereinafter referred to collectively as "Parties" and individually as "Party"),

Convinced that the development of bilateral trade in goods and services will contribute to increased mutual understanding and cooperation between the people of Canada and of the Republic of Kazakhstan;

Conscious that trade and commercial relations are an important element of bilateral relations between Canada and the Republic of Kazakhstan;

Recognizing that economic restructuring and the switch to a market economy in the Republic of Kazakhstan are creating additional possibilities for the expansion of bilateral trade;

Noting that the Republic of Kazakhstan has observer status in and Canada is one of the contracting parties of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT);

Reaffirming their desire to further expand commercial relations in accordance with the principles and conditions of the Final Act signed in Helsinki on August 1, 1975 and other documents of the Conference on Security and Cooperation in Europe, notably the Document of the Bonn Conference on Economic Cooperation convened in accordance with the relevant provisions of the Concluding Document of the Vienna Meeting of the Conference on Security and Cooperation in Europe;

Taking into consideration the Declaration on Economic Cooperation between Canada and the Republic of Kazakhstan of July 10, 1992;

Referring to the Long Term Agreement to Facilitate Economic, Industrial, Scientific and Technical Cooperation of July 14, 1976, and the Agreement for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments of November 20, 1989;

Have agreed on the following:

Article I. Objective

The objective of this Agreement is to establish a framework of balanced rights and obligations and agreed rules for the conduct of trade and commercial relations between Canada and the Republic of Kazakhstan.

Article II. Definitions

Territory

"Territory" means:

with respect to Canada, the territory to which its customs laws apply, including any areas beyond its territorial seas within which, in accordance with international law and its do-

mestic laws, it may exercise rights with respect to the seabed and subsoil and their natural resources;

with respect to the Republic of Kazakhstan, the territory to which its customs laws apply.

Person

"Person" of a country means a citizen or permanent resident of the country or a body corporate constituted under the laws applicable in, or principally carrying on its business within, the territory of the country.

Third country "Third country" means any country other than Canada or the Republic of Kazakhstan.

Transit

"Transit" means the passage across the territory of a country, with or without transshipment, warehousing, breaking bulk, or change in the mode or means of transport, when such passage is only a portion of a complete journey beginning and terminating beyond the frontier of the country across whose territory the traffic passes.

Textile products

"Textile products" means tops, yarns, piece-goods, made-up articles, garments and other textile manufactured products (being products which derive their chief characteristics from their textile components) of cotton, wool, man-made fibres, or blends thereof, in which any or all of those fibres in combination represent either the chief value of the fibres or fifty (50) percent or more by weight (or seventeen (17) percent or more by weight of wool) of the product; artificial and synthetic staple fibre, tow, waste, simple mono- and multi-filaments, as well as textiles made of vegetable fibres, blends of vegetable fibres with fibres specified above, and blends containing silk, which are directly competitive with textiles made of fibres specified above and for which any or all of those fibres in combination represent either the chief value of the fibres or 50 (fifty) per cent or more by weight of the products.

Article III. Most-favoured-nation Treatment

1. Each Party shall accord to the like product of the other Party immediately and unconditionally, and irrespective of the nationality of the carrier, any advantage, favour, privilege or immunity that has been or may hereafter be accorded by it to any product originating in or destined for the territory of any third country with respect to:

(a) customs duties and charges of any kind imposed on or in connection with importation or exportation of products or imposed on the international transfer of payments for imports or exports;

(b) the methods of levying the duties and charges referred to in clause a) of this paragraph;

(c) the rules and formalities connected with its importation or exportation;

(d) all internal taxes or internal charges of any kind imposed in connection with imported or exported products; and

(e) all laws, regulations and requirements affecting sale, offering for sale, purchase, transportation or distribution of imported products within the territory of the Party.

2. No prohibition or restriction, whether made effective through quotas, import or export licenses or other measures, shall be instituted or maintained by either Party on the importation of any product of the other Party or on the exportation or sale for export of any product destined for the territory of the other Party unless the importation of the like product of all third countries or the exportation of the like product to the territory of all third countries is similarly prohibited or restricted.

3. Each Party shall accord to the other Party and persons of the other Party treatment no less favourable than it accords to any third country or the persons of any third country in all matters relating to the allocation of foreign exchange for transactions involving the importation and exportation of products and in the administration of foreign exchange regulations in relation to such transactions.

4. The most-favoured-nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to advantages now accorded, or which may hereafter be accorded, by either Party resulting from:

(a) membership in a customs union or free trade area to which either Party is now or may become a party;

(b) preferences or advantages granted to other countries and authorized under the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) or under other international agreements consistent with the GATT;

(c) advantages accorded by Canada to countries and their overseas dependencies that are entitled to benefits of the British Preferential Tariff (BPT);

(d) advantages that are or may be accorded by the Republic of Kazakhstan to other countries that are members of the Commonwealth of Independent States, or which were located within the customs territory of the former Union of Soviet Socialist Republics (USSR); or

(e) advantages that are accorded to third countries on a reciprocal basis in accordance with instruments negotiated within the Uruguay Round and subsequent arrangements concluded under the GATT.

Article IV. Transit Facilitation

1. in accordance with applicable laws and regulations, each Party shall facilitate the freedom of transit, via the established routes most convenient for international transit, of products of the other Party across its territory. Products in transit across the territory of a Party that are not released from customs control and have not entered into the commerce of such Party shall not be subject to any unnecessary delays or restrictions and shall be exempt from all duties, taxes and other charges, except charges for transportation, administrative expenses or services rendered in relation to transit.

2. With respect to all charges, regulations and formalities applicable to products in transit, each Party shall accord to products of the other Party in transit across its territory

treatment no less favourable than the treatment accorded to products of any third country in transit across its territory.

3. Each Party shall accord to the products of the other Party, which have been in transit across the territory of any third country and have not been released from customs control or entered into the commerce of such third country, treatment no less favourable than that which would have been accorded to such products had they been transported from their place of origin to their destination without going across the territory of such third country.

Article V. State Trading Enterprises

1. Each Party undertakes that if it establishes or maintains a state enterprise wherever located, or grants to any enterprise, formally or in effect, exclusive or special privileges, such enterprise shall, in its purchases of imports or sales of exports, act in a manner consistent with the principles of non-discriminatory treatment provided for in the present Agreement. To this end, such enterprises shall make any purchases of imports or sales of exports solely in accordance with commercial considerations including price, quality, availability and other conditions, and shall afford to the enterprises of the other Party adequate opportunity in accordance with customary business practice to compete for participation in such transactions.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to imports of products for immediate or ultimate consumption in governmental use and not otherwise for resale or use in the production of goods for sale.

Article VI. Disruptive Trade Practices

1. Nothing in this Agreement prejudices or qualifies the right of either Party to enact and administer laws and regulations:

(a) consistent with the requirements of Article VI of the GATT and the related codes or successor agreements concluded under the GATT; or

(b) applicable to products imported in such increased quantities and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to domestic producers of like or directly competitive products.

2. As soon as possible after a request for initiation of an investigation is accepted by the authorities of one Party pursuant to a law or regulation referred to in paragraph 1 of this Article, and in any event before the initiation of any investigation, the other Party shall be afforded an adequate opportunity for consultations with the aim of clarifying the situation and arriving at a mutually agreed solution. Furthermore, throughout the period of investigation, the other Party shall be afforded an adequate opportunity to continue consultations, with a view to clarifying the factual situation and to arriving at a mutually agreed solution.

3. The Party which intends to initiate any investigation or is conducting such an investigation shall permit, upon request, access to non-confidential evidence and data being used for initiating or conducting the investigation.

4. Each Party shall ensure that its laws and regulations referred to in paragraph 1 of this Article are transparent and afford affected parties an opportunity to submit their views.

Such laws and regulations shall not be applied in a manner that discriminates arbitrarily or unjustifiably between products of the other Party and products of any third country.

5. Notwithstanding paragraphs 1 and 2 of Article III or subparagraph 1 (b) of this Article, paragraphs 6 to 9 of this Article shall apply to trade in textile products.

6. The Parties agree to consult promptly at the request of either Party that considers that an actual or prospective increase in imports of a textile product of the other Party is causing or threatening to cause market disruption in its market.

7. The consultations provided for in paragraph 6 shall be concluded within sixty days from the date of request by the importing Party for such consultations, unless the Parties otherwise agree.

8. If, during such consultations, the Parties do not agree upon a means to prevent or to remedy the market disruption, the importing Party may restrain the imports of the product of the other Party, based on the date of import.

9. In critical circumstances, where delay would cause damage that would be difficult to repair, the importing Party may take action to restrain imports of a textile product on a provisional basis, provided that a request for consultations shall be effected by the importing Party within 30 days of taking action.

Article VII. Transparency of Information

1. Each Party shall make available publicly on a timely basis all laws and regulations related to commercial activity, including trade, investment, taxation, banking, insurance, financial services, transport and labour.

2. Each Party shall provide interested persons of the other Party access to available non-confidential, non-proprietary data on the national economy, and specific industrial, agricultural, commodity or service sectors, including data on foreign trade and investment.

3. Each Party shall allow the other Party, when interested, the opportunity to consult on the formulation of laws and regulations which govern the conduct of business activities.

Article VIII. Services

The Parties will enter into consultations with a view to broadening the scope of this Agreement to include provisions concerning trade in services, consistent with multilateral principles adopted as a result of the negotiations on the General Agreement on Trade in Services.

Article IX. Merchant Vessels, Waterborne Cargoes and Intermodal Services

1. In relation to products transported between Canada and the Republic of Kazakhstan, neither Party shall create or maintain discriminatory measures of any kind to marketing the services of, securing cargoes for, and transferring payments related to:

a) the merchant vessels of the other Party or merchant vessels chartered by persons of the other Party; or

- (b) the international intermodal cargo services provided by persons of the other Party.
2. Each Party shall permit the other Party, on the basis of reciprocity, to establish and operate offices to act as agents for the international intermodal cargo services provided by persons of the other Party, for merchant vessels of the other Party, and for merchant vessels chartered by persons of the other Party.
3. In international traffic, the merchant vessels of the Republic of Kazakhstan, merchant vessels chartered by persons of the Republic of Kazakhstan, and the cargoes of such vessels shall during arrival, stay at and departure from the seaports of Canada, enjoy most-favoured-nation treatment, including access to harbour services. This provision shall not apply to pilotage.

Article X. Terms of Payments

1. Subject to the laws and regulations in force in Canada and the Republic of Kazakhstan, all payments in respect of trade between the two countries shall be made on terms agreed upon by the persons who signed the commercial contracts on the basis of which that trade is performed, in any form accepted in international banking practice.
2. Neither party shall require or encourage persons subject to its jurisdiction to engage in barter or countertrade transactions as a condition of bilateral trade between Canada and the Republic of Kazakhstan.

Article XI. Trade-related Finance

The Parties shall endeavour to enhance the relationship between the Export Development Corporation of Canada, or its successor or successors, and the authorized agency of the Republic of Kazakhstan, or its successor or successors, especially in relation to financing trade in capital goods and services based on reasonable assessments of commercial risk and, where appropriate, based on sovereign or state risk guarantees.

Article XII. Law Applicable to Contracts and Settlement of Commercial Disputes

1. Neither Party shall interfere with the freedom of persons subject to its jurisdiction to agree with persons of the other Party on the choice of law to govern the conclusion and performance of contracts between them.
2. Persons of Canada, on the one hand, and persons of the Republic of Kazakhstan, on the other hand, may agree to settle disputes arising out of commercial transactions by arbitration.
3. Such persons, involved in disputes arising out of individual commercial transactions may agree to arbitration in accordance with the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), adopted in 1976.
4. Without prejudice to their ability to decide otherwise, the persons party to commercial transactions may agree on a place for conducting the arbitration in a country, other than Canada or the Republic of Kazakhstan, that is a party to the UN Convention on the

Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards done in New York on June 10, 1958.

5. Nothing in the present Agreement shall be interpreted in such a way as to hamper, nor shall either Party prevent, the parties to commercial transactions from agreeing on any other form of arbitration for the settling of commercial disputes, which they mutually prefer and which, in their opinion, best answers their commercial interests.

6. The persons of Canada and of the Republic of Kazakhstan shall enjoy access to the courts of the other Party on the same basis as persons of any third country.

Article XIII. National Security

The provisions of this Agreement shall not limit the right of either Party to take any action for the protection of its national security interests.

Article XIV. Other Exceptions

Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail, or a disguised restriction on international trade, nothing in this Agreement shall be construed to prohibit the adoption or enforcement by either Party of:

- (a) measures necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement, or
- (b) any other measure referred to in Article XX of the GATT.

Article XV. Consultations

1. The Parties shall consult with each other from time to time regarding questions relating to the operation of this Agreement or of any provision thereof.

2. The consultations provided for by paragraph 1 of this Article shall be carried out with a view to:

- (a) reviewing the possibility of broadening this Agreement ;
- (b) considering matters affecting trade and commercial relations between Canada and the Republic of Kazakhstan;
- (c) exchanging information and views on matters that might adversely affect either Party's existing levels or future development of trade;
- (d) reviewing multilateral trade matters of common interest,- and
- (e) reviewing progress towards expanding bilateral trade and examining, where appropriate, proposals designed to stimulate further growth in trade or to overcome hindrances to such growth.

3. Consultations pursuant to this Article may be initiated at the request of either Party on reasonable notice to the other Party.

4. Meetings provided for by the present article shall be held alternately in Canada and the Republic of Kazakhstan unless a different agreement is reached in this regard. Meetings shall be chaired by a representative of the host Party.

Article XVI. Amendments and Expansions

The present agreement may be amended or expanded with the mutual, written agreement of the Parties. Such amendments and expansions must be in written form.

Article XVII. Entry into Force, Term and Termination

1. For the purpose of the entry into force of this Agreement, the Parties will inform each other by an exchange of diplomatic notes that their respective legal requirements have been met in full. This Agreement shall enter into force on the date of the exchange of notes or, in the event that the exchange of notes is not simultaneous, on the day on which the later note is dated.

2. This Agreement shall remain in force unless terminated by either Party upon six months' notice to the other Party. Should this Agreement be terminated, both Parties will do everything possible to minimize disruption to their trade relations.

3. The rights and obligations arising out of contracts entered into between persons of the Parties shall be the responsibility of such persons only. Termination of this Agreement shall not affect the fulfilment of obligations or undertakings arising from contracts entered into during the period the Agreement was in force until all obligations arising therefrom have been fulfilled.

4. Except as expressly provided herein, nothing in this Agreement overrides or modifies agreements already in force between the Parties.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized, have signed this Agreement in duplicate, in the English, French, Kazakh and Russian languages, all four texts being equally authentic.

Done at Ottawa this 29th day of March, 1995.

For the Government of Canada:

RAYMOND CHAN

For the Government of the Republic of Kazakhstan:

KAZYMZHOMART K. TOKAEV

[FRENCH TEXT — TEXTE FRANÇAIS]

ACCORD DE COMMERCE ENTRE LE GOUVERNEMENT DU CANADA ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU KAZAKHSTAN

Le Gouvernement du Canada et le Gouvernement de la République du Kazakhstan (ci-après dénommés collectivement "les États parties" et, individuellement, "l'État partie"),

Convaincus que le développement du commerce bilatéral des biens et des services améliorera la compréhension et renforcera la coopération entre les peuples du Canada et de la République du Kazakhstan;

Conscients que les échanges commerciaux sont une composante importante des relations bilatérales entre le Canada et la République du Kazakhstan;

Reconnaissant que la restructuration économique et le passage de la République du Kazakhstan à une économie de marché offrent de plus grandes possibilités pour l'expansion du commerce bilatéral;

Notant que la République du Kazakhstan a statut d'observateur et le Canada celui de partie contractante en vertu de l'Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (le GATT);

Réaffirmant leur désir d'intensifier leurs relations commerciales en conformité avec les principes et les modalités de l'Acte final signé à Helsinki le 1er août 1975 et d'autres documents de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe, notamment le Document de la Conférence de Bonn sur la coopération économique tenue conformément aux dispositions pertinentes du Document de clôture de la Réunion de Vienne de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe;

Prenant en considération la Déclaration sur la coopération économique entre le Canada et la République du Kazakhstan du 10 juillet 1992;

Se référant à l'Accord à long terme visant à faciliter la coopération économique, industrielle, scientifique et technique du 14 juillet 1976 et à l'Accord sur l'encouragement et la protection réciproque des investissements du 20 novembre 1989;

Sont convenus de ce qui suit :

Article Premier. Objet

Cet Accord a pour objet l'établissement d'un cadre équilibré de droits et d'obligations et de règles mutuellement convenues sur la conduite des relations et des échanges commerciaux entre le Canada et la République du Kazakhstan.

Article II. Définitions

Territoire, par le terme "territoire", il faut entendre,

dans le cas du Canada, le territoire auquel s'applique sa législation douanière, y compris tout domaine maritime s'étendant au-delà de sa mer territoriale sur lequel, en confor-

mité avec le droit international et avec sa loi nationale, il peut exercer des droits sur les fonds et le sous-sol marins et sur leurs ressources naturelles,

dans le cas de la République du Kazakhstan, le territoire auquel s'applique sa législation douanière.

Ressortissant,

par le terme "ressortissant" d'un pays, il faut entendre les citoyens ou résidents permanents de ce pays, ou les personnes morales constituées en vertu du droit applicable, ou menant la majeure partie de leurs activités, sur le territoire de ce pays.

Pays tiers,

par les termes "pays tiers", il faut entendre tout autre pays que le Canada ou la République du Kazakhstan.

Transit,

par le terme "transit", il faut entendre le passage sur le territoire d'un pays, qu'il s'effectue ou non avec un transbordement, un entreposage, une rupture de charge ou un changement dans le mode de transport, lorsque ce passage ne constitue qu'une portion de l'expédition entière, qui a commencé et se terminera au-delà des frontières du pays sur le territoire duquel il a lieu.

Produits textiles,

par les termes "produits textiles", il faut entendre les peignés, fils, tissus, article de confection simple, vêtements et autres produits textiles manufacturés (produits qui tirent leurs caractéristiques principales de leurs composants textiles) en coton, laine, fibres artificielles et synthétiques, ou mélanges de celles-ci, dans lesquels ces fibres individuellement ou combinées constituent soit l'élément de principale valeur des fibres contenues dans le produit, soit cinquante pour cent (50 %) ou plus, en poids (ou dix-sept pour cent (17 %) ou plus en poids de laine) du produit; les fibres discontinues, câbles pour discontinus, déchets, monofilaments et multifilaments simples, artificiels et synthétiques, ainsi que les textiles constitués de fibres végétales, de mélanges de fibres végétales et des fibres précitées, et les mélanges contenant de la soie, qui font directement concurrence aux textiles constitués des fibres précitées et dans lesquelles les fibres, individuellement ou combinées, constituent soit l'élément de principale valeur des fibres, soit cinquante pour cent (50 %) ou plus du poids du produit.

Article III. Traitement de la Nation la Plus Favorisée

1. Les États parties accordent, l'un comme l'autre, à tout produit similaire de l'État partie cocontractant, sans délai et sans condition, et indépendamment de la nationalité du transporteur, tout avantage, faveur, privilège ou immunité qu'ils ont déjà, ou pourront ultérieurement, accorder à l'égard de tout produit en provenance ou à destination du territoire de tout pays tiers, en ce qui concerne :

a) les droits de douane et frais en tous genres imposés ou se rapportant à l'importation ou à l'exportation des produits ou frappant les transferts internationaux de fonds virés en paiement d'importations ou d'exportations,

- b) le mode de perception des droits et frais mentionnés à l'alinéa a) du présent paragraphe;
- c) les règles et formalités relatives à son importation ou à son exportation;
- d) toutes les taxes ou tous les frais internes, de tous genres, imposés à l'importation et à l'exportation des produits;
- e) toutes les lois, réglementations et conditions influant sur la vente, l'offre en vente, l'achat, le transport ou la distribution des produits importés sur le territoire de cet État partie.

2. Aucune prohibition ou restriction, qu'elle soit appliquée par des quotas, par des licences d'importation ou d'exportation ou par d'autres mesures, n'est établie ou maintenue par l'un des États parties, ou l'autre, à l'égard de l'importation de tout produit de l'État partie cocontractant ou à l'égard de l'exportation ou de la vente pour fin d'exportation de tout produit à destination du territoire de l'État partie cocontractant, à moins que l'importation d'un produit similaire de tout pays tiers, ou l'exportation d'un produit similaire à destination du territoire de tout pays tiers, ne soient également prohibées ou limitées.

3. Les États parties accordent chacun, à l'État partie cocontractant et à ses ressortissants, un traitement non moins favorable que celui qu'ils accordent à tout pays tiers, ou à ses ressortissants, en tout ce qui concerne l'allocation de devises étrangères pour des opérations impliquant importation et exportation de produits, et en ce qui a trait à l'application de la réglementation du change à ces opérations.

4. Les dispositions relatives au traitement de la nation la plus favorisée de l'Accord ne s'appliquent pas aux avantages qui sont ou pourront être accordés par l'un des États parties, ou l'autre, par suite :

- a) de l'adhésion présente ou à venir à une union douanière ou à une zone de libre échange de l'un des États parties, ou de l'autre;
 - b) des préférences ou des avantages accordés à d'autres pays qui sont autorisés en vertu de l'Accord général sur les tarifs douaniers et le commerce (le GATT) ou d'autres accords internationaux compatibles avec le GATT;
 - c) des avantages que le Canada accorde aux pays et à leurs territoires dépendants d'outre-mer ayant droit aux avantages du Tarif de préférence britannique (le TPB);
 - d) des avantages que la République du Kazakhstan accorde ou pourra accorder à d'autres pays membres de la Communauté des États indépendants, ou qui étaient inclus dans le territoire douanier de l'ex-Union des Républiques socialistes soviétiques (l'URSS) ;
- ou
- e) des avantages accordés aux pays tiers, sous réserve de réciprocité, en conformité avec les instruments négociés dans le cadre de l'Uruguay Round et d'arrangements ultérieurs conclus en vertu du GATT.

Article IV. Transit

1. Conformément aux lois et règlements applicables, les États parties, chacun, facilitent la liberté de transit, à travers leur territoire, des produits de l'État partie cocontractant,

empruntant les voies établies les plus commodes pour le transit international. Le transit sur le territoire d'un État partie des produits qui ne sont ni dédouanés ni introduits sur le marché de cet État partie n'est ni retardé ni soumis à aucune restriction inutile et ces produits sont exonérés de tout droit, de toute taxe et de toute autre forme d'imposition, à l'exception des frais de transport, des frais administratifs ou des frais pour services rendus relativement au transit.

2. En ce qui concerne tous les droits, règlements et formalités applicables aux produits en transit, les États parties accordent chacun aux produits de l'État partie cocontractant transitant sur leur territoire un traitement non moins favorable que celui qui est accordé aux produits de tout pays tiers transitant sur leur territoire.

3. Les États parties accordent chacun aux produits de l'État cocontractant qui ont transité par le territoire de tout pays tiers et qui n'ont pas été dédouanés ni été introduits sur le marché de ce pays tiers, un traitement non moins favorable que celui qui leur aurait été accordé s'ils avaient été transportés de leur lieu de provenance à destination sans passer par le territoire de ce pays tiers.

Article V. Entreprises commerciales d'états

1. Les États parties s'engagent chacun à ce que, s'ils fondent ou maintiennent en existence une entreprise d'État, en quelque lieu que ce soit, ou s'ils accordent à quelque entreprise, en droit ou en fait, des privilèges exclusifs ou particuliers, cette entreprise se conforme, dans ses achats de biens d'importation ou ses ventes de biens d'exportation, aux principes de non-discrimination prévus par l'Accord. À cette fin, ces entreprises doivent procéder à tout achat de biens d'importation ou à toute vente de biens d'exportation en se fondant uniquement sur des considérations d'ordre commercial, dont le prix, la qualité, la disponibilité etc., et elles offrent aux entreprises de l'État partie cocontractant l'opportunité, conformément aux usages commerciaux habituels, de participer, dans des conditions de libre concurrence, à ces transactions.

2. Les dispositions du paragraphe premier du présent article ne s'appliquent pas aux importations de produits destinés directement ou ultimement à être consommés par les pouvoirs publics et non à être revendus ou à servir à la production de marchandises pour fins de vente.

Article VI. Pratiques qui désorganisent le commerce

1. Rien dans cet Accord n'influe sur le droit des États parties, de l'un comme de l'autre, d'adopter et d'appliquer des lois et une réglementation :

a) conformes aux exigences de l'article VI du GATT et des codes qui y sont liés ou des accords qui y sont consécutifs, conclus en vertu du GATT;

b) applicables aux produits importés en quantités tellement accrues et à des conditions telles qu'ils causent ou risquent de causer un préjudice grave aux producteurs nationaux de produits similaires ou de produits directement concurrents.

2. Dès qu'il est possible après qu'une demande d'ouverture d'enquête a été accueillie par les autorités de l'un des États parties, en vertu d'une loi ou d'un règlement dont il est fait

mention au paragraphe premier du présent article, et, quoi qu'il en soit, avant l'ouverture de toute enquête, il est offert à l'État partie cocontractant la possibilité réelle de procéder à des consultations en vue d'élucider les faits et d'arriver à une solution mutuellement convenue. De plus, durant tout le cours de l'enquête, il est offert à l'État partie cocontractant la possibilité réelle de poursuivre les consultations, en vue d'élucider l'état de fait et d'arriver à une solution mutuellement convenue.

3. L'État partie qui a l'intention d'ouvrir quelque enquête ou qui procède à une enquête permet, sur demande, de prendre connaissance des preuves et des données non confidentielles sur lesquelles l'on s'est fondé pour ouvrir ou mener l'enquête.

4. Les États parties, l'un comme l'autre, s'assurent que leurs lois et leur réglementation, dont il est fait mention au paragraphe premier du présent article, sont claires et qu'elles laissent aux parties intéressées la possibilité de faire connaître leur point de vue. Ces lois et cette réglementation ne sont pas appliquées de façon discriminatoire, arbitraire ou injustifiée à l'égard des produits de l'État partie cocontractant par rapport aux produits de tout pays tiers.

5. En dérogation aux paragraphes premier et 2 de l'article III ou à l'alinéa 1 b) du présent article, les paragraphes 6 à 9 du présent article s'appliquent au commerce des produits textiles.

6. Les États parties conviennent de se consulter à la demande de l'un de ces États parties, ou de l'autre, qui estime qu'une hausse effective ou à venir des importations d'un produit textile de l'État partie cocontractant désorganise ou risque de désorganiser son marché.

7. Les consultations prévues au paragraphe 6 doivent être menées à leur terme dans les soixante jours qui suivent le jour où elles ont été demandées par l'État partie importateur, à moins que les États parties n'en conviennent autrement.

8. Si, au cours de ces consultations, les États parties ne parviennent pas à s'entendre sur le moyen de prévenir ou de corriger la désorganisation du marché, l'État partie importateur peut limiter les importations du produit de l'État partie cocontractant, en fonction de la date d'importation.

9. Dans les cas critiques, si tarder à agir devait causer un dommage difficile à réparer, l'État partie importateur peut prendre des mesures provisoires limitant les importations d'un produit textile, pourvu qu'il fasse une demande de consultations dans les trente jours qui suivent de telles mesures.

Article VII. Transparence de l'information

1. Les États parties rendent chacun publiquement accessibles en temps opportun toutes les lois et toute la réglementation relatives aux activités commerciales, y compris les échanges commerciaux, les investissements, la fiscalité, les opérations bancaires, l'assurance, les services financiers, les transports et le travail.

2. Les États parties donnent chacun aux ressortissants intéressés de l'État partie cocontractant accès aux informations non confidentielles et non exclusives sur leur économie nationale, et sur certains secteurs particuliers de l'industrie, de l'agriculture, des produits de

base ou des services, y compris celles sur le commerce extérieur et les investissements étrangers.

3. Les États parties donnent chacun à l'État partie cocontractant, s'il est intéressé, la possibilité de procéder à des consultations sur la formulation des lois et de la réglementation qui régissent la conduite des opérations d'affaires.

Article VIII. Services

Les États parties procéderont à des consultations dans le but d'élargir la portée de l'Accord, afin d'y inclure des dispositions sur le commerce des services, conformément aux principes multilatéraux adoptés à la suite des négociations entourant l'Accord général sur le commerce des services.

Article IX. Navires marchands, transport maritime et fluvial de marchandises et service intermodaux

1. Pour ce qui est des produits transportés entre le Canada et la République du Kazakhstan, les États parties ne prennent, ni l'un ni l'autre, ni ne maintiennent, de mesures discriminatoires de quelque nature quelles soient en matière de commercialisation de services, d'obtention de cargaisons et de transferts de paiement à l'égard :

- a) de navires marchands de l'État partie cocontractant ou de navires marchands affrétés par des ressortissants de l'État partie cocontractant;
- b) des services internationaux intermodaux fournis par les ressortissants de l'État cocontractant;

2. Les États parties permettent chacun à l'État partie cocontractant, sous réserve de réciprocité, d'établir et de maintenir des bureaux chargés d'agir à titre d'agents maritimes pour les services internationaux intermodaux fournis par les ressortissants de l'État partie cocontractant, pour les navires marchands de l'État partie cocontractant et pour les navires marchands affrétés par des ressortissants de l'État cocontractant.

3. Dans le cours du trafic international, les navires marchands de la République du Kazakhstan, les navires marchands affrétés par des ressortissants de la République du Kazakhstan et les cargaisons de ces navires jouissent, à leur arrivée dans les ports de mer du Canada, durant leur séjour dans ces ports et à leur départ, du traitement de la nation la plus favorisée, y compris en matière d'accessibilité des services portuaires. Cette disposition ne s'applique pas au pilotage.

Article X. Modalités de paiements

1. Sous réserve des lois et de la réglementation en vigueur au Canada et dans la République du Kazakhstan, tous les paiements se rapportant aux échanges commerciaux entre les deux pays se font aux conditions dont sont convenus leurs ressortissants signataires des contrats commerciaux applicables en la matière, sous toute forme acceptée dans la pratique bancaire internationale.

2. Les États parties n'imposent ni l'un ni l'autre à leurs ressortissants de faire du troc ou des achats de compensation comme condition aux échanges bilatéraux entre le Canada et la République du Kazakhstan, ni ne les encouragent à le faire.

Article XI. Financement Lié aux Échanges Commerciaux

Les États parties s'efforceront d'intensifier les relations entre la Société pour l'expansion des exportations du Canada, ou son ou ses successeurs, et l'institution compétente de la République du Kazakhstan, ou son ou ses successeurs, en particulier en ce qui concerne le financement du commerce de biens d'équipement et de services, en fonction d'une évaluation raisonnable du risque commercial et, lorsqu'il y a lieu, de garanties souveraines ou étatiques du risque.

Article XII. Droit Applicable aux Contrats et Règlement des Différends Commerciaux

1. Les États parties n'entravent ni l'un ni l'autre la liberté de leurs ressortissants de convenir avec les ressortissants de l'État cocontractant de la loi qui régira la conclusion et l'exécution des contrats qu'ils font.

2. Les ressortissants du Canada, d'une part, et les ressortissants de la République du Kazakhstan, d'autre part peuvent convenir de régler par arbitrage les différends découlant de transactions commerciales.

3. Ces ressortissants, s'ils sont en cause dans un différend né de transactions commerciales particulières, peuvent convenir d'un arbitrage sur le fondement du Règlement d'arbitrage de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (la CNUDCI) adopté en 1976.

4. Sans préjudice de leur faculté d'en disposer autrement, les ressortissants parties à des transactions commerciales peuvent convenir d'un lieu pour la tenue de l'arbitrage situé dans un pays autre que le Canada ou la République du Kazakhstan partie à la Convention des Nations Unies pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales étrangères, faite à New York, le 10 juin 1958.

5. Rien dans cet Accord ne saurait être interprété comme interdisant aux parties à des transactions commerciales de convenir d'autres formes d'arbitrage des différends commerciaux qu'elles préfèrent l'une et l'autre et qui, à leur point de vue, servent mieux leurs intérêts commerciaux.

6. Les ressortissants du Canada et de la République du Kazakhstan jouissent du même droit d'agir devant les tribunaux de l'État partie cocontractant que les ressortissants de tout pays tiers.

Article XIII. Sécurité Nationale

Les dispositions de cet Accord ne limitent pas le droit des États parties de prendre, l'un comme l'autre, des mesures, quelles qu'elles soient, pour la protection des intérêts de sa sécurité nationale.

Article XIV. Autres Exceptions

Sous réserve que ces mesures ne soient pas appliquées de façon à constituer soit un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiée entre des pays où les mêmes conditions prévalent, soit une limitation déguisée du commerce international, rien dans cet Accord ne saurait être interprété comme interdisant à l'un des États parties, ou à l'autre, d'adopter ou de faire appliquer :

- a) des mesures nécessaires pour faire respecter des lois ou une réglementation qui n'entrent pas en conflit avec les dispositions de cet Accord;
- b) toute autre mesure dont il est fait état à l'article XX du GATT.

Article XV. Consultations

1. Les États parties se consultent de moment en moment sur les questions d'application de l'Accord ou de toute disposition de celui-ci.

2. Les consultations prévues au paragraphe premier du présent article ont pour objet :

- a) d'examiner la possibilité d'élargir l'Accord;
- b) d'étudier les questions qui influent sur les relations et les échanges commerciaux entre le Canada et la République du Kazakhstan;
- c) d'échanger des informations et des points de vue sur des questions qui pourraient influencer défavorablement sur les niveaux présents des échanges commerciaux ou leur développement futur;
- d) de passer en revue des questions d'ordre commercial multilatéral d'intérêt commun;
- e) de revoir les progrès accomplis en matière de développement des échanges commerciaux bilatéraux et d'examiner, s'il y a lieu, les propositions ayant pour but de stimuler une plus grande croissance des échanges commerciaux ou de vaincre les obstacles qui entravent cette croissance;

3. Les consultations en vertu du présent article peuvent être entreprises à la demande de l'un des États parties, ou de l'autre, par avis raisonnable donné à l'État partie cocontractant.

4. Les rencontres prévues par le présent article ont lieu par alternance au Canada et en République du Kazakhstan, à moins qu'il n'en soit convenu différemment. Les rencontres sont présidées par un représentant de l'État partie hôte.

Article XVI. Révision et élargissement

L'Accord peut être modifié ou élargi par consentement mutuel, écrit, des États parties. Ces modifications et ces élargissements doivent être faits sous forme écrite.

Article XVII. Entrée en vigueur, durée et dénonciation

1. Aux fins de l'entrée en vigueur de l'Accord, les États parties s'informeront par un échange de notes diplomatiques que leurs obligations juridiques à cet égard ont été pleinement remplies. L'Accord entre en vigueur le jour de l'échange des notes ou, si les notes ne sont pas échangées le même jour, le jour dont est datée la seconde note.

2. L'Accord demeure en vigueur tant qu'il n'est pas dénoncé par l'un des États parties, ou par l'autre, par notification de six mois donnée à l'État partie cocontractant. Dans le cas où l'Accord est dénoncé, les deux États parties font tout ce qui est en leur pouvoir pour ne perturber que le moins possible leurs relations commerciales.

3. Les droits et les obligations nés des contrats conclus par des ressortissants des États parties n'engagent que ces personnes. La dénonciation de l'Accord n'influe pas sur l'exécution des obligations ou des engagements pris en vertu de contrats conclus alors que l'Accord était en vigueur, tant que toutes ces obligations n'ont pas été remplies.

4. Sauf stipulation expresse dans les présentes, aucune disposition de cet Accord ne remplace ni ne modifie les accords déjà en vigueur entre les États parties.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés, ont signé le présent Accord, en double exemplaire, en français, en anglais, en kazakh et en russe, les quatre versions faisant également foi.

Fait à Ottawa, ce 29ème jour de mars, 1995.

Pour le Gouvernement du Canada:

RAYMOND CHAN

Pour le Gouvernement de la République du Kazakhstan:

KAZYMZHOMART K. TOKAEV

[KAZAKH TEXT — TEXTE KAZAKH]

**Канада Үкіметі мен Қазақстан
Республикасының Үкіметі арасындағы**

САУДА КЕЛІСІМІ

Бұдан әрі бірге алғанда "Тараптар" және жеке алғанда "Тарап" деп аталатын Канада Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі;

тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің екі жақты саудасын дамыту Канада мен Қазақстан Республикасы халықтарының арасындағы өзара түсіністік пен ынтымақтастықты нығайтуға мүмкіндік беретініне сене отырып,

саудалық және коммерциялық қатынастар Канада мен Қазақстан Республикасы арасындағы екі жақты қатынастардың маңызды элементі болып табылатынын түсіне отырып,

Қазақстан Республикасындағы экономикалық қайта құру мен нарықтық экономикаға көшу процестері екі жақты сауданы кеңейту үшін қосымша мүмкіндіктер туғызатынын мойындай отырып,

Қазақстан Республикасы байқаушы мәртебесіне ие скендігін, ал Канада тариф пен сауда жөніндегі Бас келісім жасасқан уағдаласушы Тараптардың біреуі болып табылатынын атап өте отырып;

Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық жөніндегі кеңестің Венадағы кездесуінің қорытынды құжатының тиісті ережелерін орындау үшін өткізілген экономикалық ынтымақтастық жөніндегі Бонн Конференциясының құжатын қоса алғанда 1975 жылғы 1 тамызда Хельсинкиде қол қойылған Қорытынды Актінің принциптері мен шарттарына және Еуропадағы қауіпсіздік пен ынтымақтастық жөніндегі Кеңестің басқа да құжаттарына сәйкес сауда байланыстарын одан әрі кеңейтуге деген өз ұмтылысын растай отырып,

Канада мен Қазақстан Республикасы арасындағы экономикалық ынтымақтастық туралы 1992 жылғы 10 шілдедегі Декларацияны еске ала отырып,

Экономикалық, өнеркәсіптік және ғылыми-техникалық ынтымақтастыққа жәрдемдесу туралы 1976 жылғы 14 шілдедегі ұзақ мерзімді келісімді, капитал жұмсауды көтермелеу мен өзара қорғау туралы 1989 жылғы 20 қарашадағы келісімді ескере отырып,

мына төмендегілер жайында келісті:

**I-бап
Мақсат**

Канада мен Қазақстан Республикасы арасында саудалық және коммерциялық қатынастар жүргізу үшін теңестірілген құқықтар мен міндеттердің және келісілген ережелердің жүйесін құру осы Келісімнің мақсаты болып табылады.

2-бап
Анықтамалар

Аумақ

"Аумақ" мыналарды білдіреді:

Канада жөнінде - Канада халықаралық құқық пен елдің ішкі заңдарына сәйкес теңіз түбі, жер қыртысы асты және олардың табиғи ресурстары жөнінде өз құқықтарын пайдалана алатын, Канаданың аумақтық суларынан тыс кез келген аудандарды қоса алғанда, оның кедендік құқығы қолданылатын аумақ.

Қазақстан Республикасы жөнінде - оның кедендік құқығы қолданылатын аумақ;

Тұлға

Ел "тұлғасы" дегеніміз елдің азаматы не тұрақты тұрғыны немесе осы елдің аумағында қолданылатын заңдарға сәйкес құрылған немесе негізінде өзінің іскерлік қызметін осы ел аумағының шеңберінде атқаратын заңды тұлға.

Үшінші ел

"Үшінші ел" Канада немесе Қазақстан Республикасынан басқа кез келген елді білдіреді.

Транзит

"Транзит" елдің аумағы арқылы тауарларды қайта тиесу, қоймаларға салу, ірі партияларын ұсақтарға бөлу, көліктің түрі мен тәсілін ауыстыру жолымен немесе мұндай операцияларсыз, тасымалдау аумағы арқылы тасымалдау жүзеге асырылып жатқан елдің шекарасынан тыс жерде басталып және аяқталатын жолдың бір бөлігі ғана болған жағдайда, тасымалдауды білдіреді.

Тоқыма бұйымдар

"Тоқыма бұйымдар" дегеніміз мақтадан, жүннен, жасанды талшықтан немесе құрамы осы талшықтардан тұратын және талшықтардың кез келгені не барлық талшықтардың үйлесімі талшықтың негізгі құны немесе бұйымның салмағы бойынша 50 (елу) не одан жоғары процент (не жүннің салмағы бойынша 17 (он жеті) немесе одан жоғары процент) болып табылатын қоспалардан жасалған топс, иірілген жіп, даналап сатылатын бұйымдар, дайын бұйымдар, киім-кешек және басқа да дайын тоқыма бұйымдарды (негізгі сипаттамалары олардың тоқыма құрамдас бөліктерімен айқындалалы); 3 жасанды және синтетикалық штапель талшығынан, қыл-қыбыр мен қалдықтардан, қарапайым моно- және полифиламенттік талшықтан, сондай-ақ өсімдік талшығынан, өсімдік талшығы мен жоғарыда аталған талшықтардың қоспаларынан және құрамындағы талшықтардың әрқайсысы немесе барлық талшықтардың үйлесімі талшықтың негізгі құны немесе бұйымның салмағы бойынша 50 (елу) не одан жоғары процент болып табылатын, жоғарыда аталған талшықтардан жасалған

тоқыма бұйымдармен тікелей бәсекелесетін және құрамында жібегі бар қоспалардан жасалған тоқыма бұйымдарды білдіреді.

3-бап

Мейлінше қолайлы жағдай режимі

1. Тараптардың әрқайсысы мына төмендегілерге қатысты үшінші бір елдің аумағынан шығарылған немесе сол елдің аумағына жеткізілуге арналған кез келген тауарларға беріліп жүрген немесе келешекте берілуі мүмкін артықшылықтарды, жеңілдіктерді, айрықша құқықтарды не иммунитеттерді екінші Тараптың ұқсас тауарларына дереу, сөзсіз және тасымалдаушының шыққан еліне қарамастан беріп отырады:

а) тауарларды импорттаумен және экспорттаумен байланысты немесе импорт және экспорт үшін жасалатын төлемдерді шетелге аударуда қолданылатын кедендік баж салықтары мен кез келген үлгідегі алымдар;

б) осы тармақтың "а" тармақшасында аталған баж салықтары мен алымдарды өндіріп алу тәсілдері;

с) тауарлардың экспортталуы мен импортталуына қатысты ережелер мен формальділіктер;

д) тауарлардың импортталуы мен экспортталуына байланысты қолданылатын барлық ішкі салықтар мен кез келген үлгідегі ішкі алымдар;

е) осы Тарап аумағының шеңберінде импортталатын тауарларды сатуға, сату туралы ұсыныстарға, сатып алуға, тасымалдауға, немесе бөлуге қатысты барлық заңдар, ережелер мен талаптар.

2. Егер барлық үшінші бір елдердің ұқсас тауарларының импортына немесе барлық үшінші бір елдердің аумағына ұқсас тауарларды экспорттауға тыйым салынбаса немесе шектеу жасалмаса, Тараптардың кез келгені екінші Тараптың кез келген тауарының импорты жөнінде немесе екінші Тараптың аумағына жөнелтуге арналған кез келген тауардың экспорты жайында квоталар, импорттық немесе экспорттық лицензиялар мен басқа да шаралар арқылы енгізілген тыйымдар мен шектеулердің ешқандайын белгілемеуі немесе қолдамауы шарт.

3. Тараптардың әрқайсысы екінші Тарапқа немесе екінші Тараптың тұлғаларына кез келген үшінші бір елге немесе кез келген үшінші бір елдің тұлғаларына тауарлардың импорты мен экспортына байланысты мәмілелер үшін шетел валютасын бөлуге және осындай мәмілелер жөнінде валюталық ережелер қолдануға қатысты барлық мәселелерді шешуде жасалып отырған режимнен қолайлылығы жағынан кемдігі жоқ режим жасайтын болады.

4. Осы Келісімнің мейлінше қолайлы жағдай режимі туралы ережелері мына төмендегілерге қарай Тараптардың қайсысына болса да қазіргі уақытта берілген немесе келешекте берілуі мүмкін артықшылықтарға қолданылмайды:

а) Тараптардың қайсысы болса да қазіргі уақытта кіретін не келешекте кіруі мүмкін кедендік одаққа немесе еркін сауда аймағына қатысу;

б) Тарифтер мен сауда жөніндегі бас келісімге немесе осы Келісіммен бірге тіркесетін басқа да халықаралық келісімдерге сәйкес басқа елдерге берілген және белгіленген преференциялар немесе артықшылықтар;

с) Канаданың Британия преференциялық тарифінің жеңілдіктерін пайдаланушы елдер мен тәуелді теңіздің ар жағындағы аумақтарға берген артықшылықтары;

д) Қазақстанның Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының (ТМД) басқа да мүшелеріне немесе бұрынғы Кеңес Социалистік Республикалар Одағының аумағында орналасқан елдерге беретін немесе беруі мүмкін артықшылықтары;

е) Тарифтер мен сауда жөніндегі Бас келісімге сәйкес жасалған кейінгі келісімдерге, Уругвайдағы келіссөздер барысында қабылданған құжаттарға сай екі жаққа бірдей негізде үшінші бір елдерге берілетін артықшылықтар.

4-бап

Транзитті жеңілдету

1. Тараптардың әрқайсысы қолданылып жүрген заңдар мен ережелерге сәйкес өзінің аумағы арқылы халықаралық тасымалдауға мейлінше қолайлы қазіргі уақытта пайдаланылып жүрген жолдармен екінші Тарап тауарларының транзит түрінде еркін өте беруін қамтамасыз етеді. Тараптардың біреуінің аумағы арқылы кеден органдарының бақылауынан босатылмай және осы Тараптың аумағында сауда объектісі болып кетпей транзит түрінде өтетін тауарлар қандай болса да қажетсіз бір кідірістерге немесе шектеулерге тап болмайды және тасымалдауға, әкімшілік шығындар немесе транзитке байланысты көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу үшін алынатын алымдарды қоспағанда, барлық баж салықтары мен салықтардан немесе алымдардан босатылатын болады.

2. Транзит барысында тауарларға қолданылатын барлық алымдар, ережелер мен формальділіктер жөнінде Тараптардың әрқайсысы екінші Тараптың өз аумағы арқылы өткізіліп жатқан тауарларына өзінің аумағы арқылы транзит түрінде өткізілетін қандай да болсын үшінші бір елдің тауарларына жасап отырған режимінен қолайлылығы жағынан кем емес режим жасайды.

3. Тараптардың әрқайсысы қандай да болсын үшінші бір елдің аумағы арқылы кеден органдарының бақылауында қала отырып және осы үшінші елдің аумағында сауда объектісіне айналып кетпей транзит түрінде өтетін екінші Тараптың тауарларына, егер олар шығарылған жерінен тағайындалған жеріне дейін осы үшінші елдің аумағы арқылы өтпей тасымалданғанда жасалуы мүмкін режимнен қолайлылығы жағынан кем емес режим жасайды.

5-бап

Мемлекеттік сауда кәсіпорындары

1. Тараптардың әрқайсысы мемлекеттік кәсіпорынды құруға не іс істеп тұрғанын, қайда орналасқан болса да, сақтап қалуға немесе қандай да бір кәсіпорынға ресми түрде не шындығында ерекше немесе арнаулы артықшылықтар беруге міндеттенеді. Мұндай артықшылықтарға ие болған кәсіпорын импорт пен экспортқа деген сауда-саттықты жүзеге асыру барысында осы келісімде көзделген кемсітпейтін режимнің принциптеріне сәйкес іс-қимыл жасайды. Мұндай кәсіпорындар осы мақсатпен тек қана баға, сапа, тауарлардың

болуы және басқа шарттарды коммерциялық критерийлер ретінде басшылыққа ала отырып, импорт пен экспортқа деген сауда-саттықты жүзеге асырады және екінші Тараптың кәсіпорындарына іскерлік қатынастардың әдеттегі практикасына сәйкес конкурстық негізде осындай мәмілелерге қатысу үшін жеткілікті мүмкіндік береді.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелері қайта сату немесе сату үшін тауар өндіру мақсатында пайдалану үшін емес, дереу немесе кейіннен тұтыну үшін тауарлардың үкіметтік тапсырыстар бойынша импортталуына қолданылмайды.

6-бап

Сауда практикасын бұзуды болдырмау жөніндегі шаралар

1. Бұл Келісімде Тараптардың қайсысының болса да заңдар мен ережелерді белгілеу және қолдану жөніндегі құқықтарына мына төмендегілерге сәйкес:

а) Тарифтер мен сауда жөніндегі Бас келісімнің 6-бабының талаптарына және онымен байланысты немесе осы Бас келісімнің аясында жасалған кейінгі келісімдерге сәйкес заңдар мен ережелерге;

б) осындай немесе тікелей бәсекелесуші тауарлардың жергілікті өндірушілеріне елеулі зиян келтіретін немесе келтіруі мүмкін өскелең мөлшер мен шарттарда импортталатын тауарлар жөнінде қолданылып жүрген заңдар мен ережелерге сәйкес шек қойылмайды.

2. Екі Тараптың бірінің өкімет орындары тергеуді бастау жөнінде өтініш ала салысымен осы баптың 1-тармағында аталатын заңдарға немесе ережелерге сәйкес және қай жағдайда болса да қандай да бір тергеудің басталуына дейін екінші Тарапқа істің жағдайын анықтау және өзара келісілген шешімге жету мақсатында консультациялар өткізуге жеткілікті мүмкіндік береді.

Сонымен бірге, тергеудің бүкіл кезеңі бойында екінші Тарапқа нақты жағдайды анықтау және өзара келісілген шешімге жету мақсатымен консультацияларды жалғастыруға жеткілікті мүмкіндік беріледі.

3. Қандай да бір тергеуді бастауға ниет білдіруші немесе осындай тергеуді жүргізуші Тарап екінші Тараптың өтініші бойынша оған құпия емес ақпарат пен тергеуді бастау және жүргізу үшін пайдаланылатын деректермен танысуға рұқсат береді.

4. Тараптардың әрқайсысы өзінің осы Баптың 1- тармағында көрсетілген заңдары мен ережелерінің ашық және еркін болуына кепілдік береді және қатысушы тараптарға өз пікірлерін ұсынуға мүмкіндік туғызады. Мұндай заңдар мен ережелер кез келген үшінші елдің тауарлары жөнінде екінші Тараптың тауарлары ырықсыз немесе негізсіз кемсітілетіндей түрде қолданылмайды.

5. Осы баптың 16-тармақшасы мен 3-баптың 1- және 2- тармақтарының ережелеріне қарамастан, осы баптың 6-9- тармақтары тоқыма тауарлар саудасына қолданылатын болады.

6. Тараптар екінші Тараптың тоқыма тауарлар импортының шындығында немесе келешекте өсуі өз рыногының шырқын бұзады немесе шырқын бұзатындай қауіп төндіреді деп санаған қандай да болсын Тараптың өтініші бойынша кідірмей консультациялар өткізу туралы уағдаласты.

7. Осы баптың 6-тармағында көзделген консультациялар, егер екі Тарап басқаша келіспеген болса, импорттаушы Тараптың осындай консультацияларды өткізу туралы өтінішінің датасынан бастап алпыс күн ішінде аяқталуға тиіс.

8. Егер осындай консультациялар алысудың нәтижесінде Тараптар рынок шырқының бұзылуын жою немесе болдырмау әдісі туралы бір шешімге келе алмаса, импорттаушы Тарап импорт бойынша жеткізілімнің датасынан бастап екінші Тараптың тауарларының әкеліміне шек қоюы мүмкін.

9. Кідіртілу орнын толтыру қиын болатын зиянға әкеліп соғуы мүмкін қысқылтаяң жағдайларда импорттаушы тарап тоқыма тауарлардың импортын уақытша шектеуге бағытталған шараларды қолдана алады, егер осы шараларды қолданған күннен бастап 30 күн ішінде импорттаушы Тарап консультациялар өткізу туралы өтініш жасайтын болса.

7-бап

Ақпараттың ашықтығы

1. Әр Тарап коммерциялық қызметке қатысты барлық заңдар мен ережелерін, оның ішінде сауда, капитал жұмсау, салық салу, банк ісі, сақтандыру, қаржы-қаражат қызметтері, көлік және еңбек туралы ақпараттарды көпшілікке таныстыру үшін олардың дер кезінде ашық болуын қамтамасыз етіп отырады.

2. Әр Тарап екінші Тараптың мүдделі тұлғалары үшін ұлттық экономика мен өнеркәсіптің нақты салалары, ауыл шаруашылығы, тауар өндірісі мен қызмет көрсету саласы, оның ішінде сыртқы сауда және инвестициялар жайындағы ешқандай меншікке жатпайтын құпия емес сипаттағы қолда бар мәлімет-деректердің ашық болуын қамтамасыз етіп отырады.

3. Әр Тарап екінші Тарапқа, қызығушылық білдірген жағдайда, сауда-инаруашылық қызметін жүргізуді реттейтін заңдар мен ережелерді тұжырымдау мәселелері бойынша консультациялар алмасып отыруға мүмкіндік туғызады.

8-бап

Қызметтер

Осы Келісімді қолдану аясын кеңейту және оған қызмет саудасына қатысты ережелерді қосу мақсатымен қызмет саудасы туралы Бас келісім бойынша жүргізілген келіссөздердің нәтижесінде қабылданған көп тарапты принциптерге сәйкес Тараптар өзара консультациялар өткізетін болады.

9-бап

Сауда кемелері, теңіз арқылы жүзеге асырылатын жүк тасымалдары және көлікаралық қызмет

1. Канада мен Қазақстан Республикасы арасындағы тауар тасымалдауға қатысты Тараптардың бірде-біреуі қызметтерді ұсыну, жүк іздестіру және

а) екінші Тараптың сауда кемелерімен немесе екінші Тараптың тұлғалары жүк тасу үшін жалға алған сауда кемелерімен;

б) екінші Тараптың тұлғалары беріп отырған жүктердің аралас тасымалдары жөніндегі халықаралық қызметтермен байланысты төлем аударуды жүзеге асыру жөнінде қандай болса да бір кемсіту шараларын енгізбейді немесе оларды одан әрі қолданбайды.

2. Тараптардың әрқайсысы екінші Тарапқа екі жаққа бірдей негізде екінші Тараптың сауда кемелері үшін және екінші Тараптың тұлғалары жүк тасуға жалдаған сауда кемелері үшін екінші Тараптың тұлғалары беріп отырған халықаралық қызметтер мен жүктердің аралас тасымалдары жөніндегі агенттер ретінде іс-қимыл жасаушы кеңселерді құруға және бұл кеңселердің жұмыс істеуіне рұқсат береді.

3. Халықаралық тасымалдарды жүзеге асыруда Қазақстан Республикасының сауда кемелері, Қазақстан Республикасының тұлғалары жүк тасуға жалдаған сауда кемелері мен осы кемелердің жүктері Канаданың теңіз порттарына келу, болу және кету кезінде, порт қызметтерінің олар үшін ашықтығын қоса есептегенде, мейлінше қолайлы жағдай режимін пайдаланатын болады. Бұл ереже лоцман жүргізетін кемелерге қолданылмайды.

10-бап

Төлем шарттары

1. Канада мен Қазақстан Республикасында қолданылатын заңдар мен ережелердің шеңберінде осы екі елдің арасындағы саудаға байланысты барлық төлемдер коммерциялық келісім-шарттарға қол қойған тұлғалармен келісілген шарттар негізінде жүзеге асырылады, ал бұл сауда халықаралық банк практикасында қабылданған кез келген нысанда жүргізіледі.

2. Тараптардың бірде-біреуі өзінің заңды құзырына қарайтын тұлғалардан Канада мен Қазақстан Республикасы арасындағы екі жақты сауданың шарты ретінде олардың бартерлік операцияларға немесе қарама-қарсы саудаға қатысуын талап етпейді немесе оған көмектеспейді.

11-бап

Сауданы қаржыландыру

Тараптар Канаданың экспортты дамыту жөніндегі корпорациясы немесе оның мирасқоры не мирасқорлары және Қазақстан Республикасының өкілетті органы немесе оның мирасқоры не мирасқорлары, әсіресе коммерциялық тәуекелге ақылға сыйымды баға беру негізінде және тиісті жағдайларда тәуекелге қарсы мемлекеттік кепілдіктер негізінде сауданы өндірістік мақсаттағы тауарлармен және қызметтермен қаржыландыруға қатыстылары, арасындағы байланыстарды нығайту үшін шаралар қолданады.

12-бап

Келісім-шарттарға қолданылатын құқық және коммерциялық дауларды реттеу

1. Тараптардың бірде-біреуі өзінің заңды құзырына қарайтын тұлғаларға екінші Тараптың тұлғаларымен өздері қол қойған келісім-шарттардың жасалуы мен орындалуын реттеуші заңдарды таңдап алу туралы келісуге кедергі жасамайды.

2. Канаданың тұлғалары, бір жағынан, және Қазақстан Республикасының тұлғалары, екінші жағынан, коммерциялық мәмілелерден туындайтын дауларды төрелік сот арқылы реттеу туралы келісімге келе алады.

3. Жекелеген коммерциялық мәмілелерден туындайтын дауларға тартылған мұндай тұлғалар 1976 жылы қабылданған халықаралық сауда құқығы жөніндегі БҰҰ Комиссиясының төрелік регламентіне сәйкес төрелік сотқа өтініш жасау туралы келісімге келе алады.

4. Басқа бір шешім қабылдау мүмкіншілігіне зарарын тигізбей келісім-шарт бойынша Тараптар болып табылатын тұлғалар төрелік сот талдауын өткізу орны ретінде Канада мен Қазақстаннан басқа бір елді, яғни Нью-Йоркте 1958 жылы 10 маусымда қол қойылған шетелдік төрелік шешімдерді тану және орындау туралы БҰҰ Конвенциясының қатысушысы болып табылатын елді көрсете алады.

5. Тараптардың бірде-біреуі коммерциялық мәмілеге қатысушылардың коммерциялық дауларды реттеу үшін төрелік соттың өзара ұнатып таңдаған және өз пікірлері бойынша коммерциялық мүдделеріне мейлінше сай келетін қандай да бір басқа нысаны туралы уағдаласуына тыйым салмайды және осы келісімде бұған кедергі келтіретіндей ештеңе жоқ.

6. Канаданың тұлғалары мен Қазақстан Республикасының тұлғалары өздерінің екінші Тараптың соттарына қатысу еркіндігін кез келген үшінші бір елдің тұлғалары жөнінде қолданылатын шарттар негізінде найдаланады.

13-бап

Ұлттық қауіпсіздік

Осы Келісімнің ережелері Тараптардың әрқайсысының өз ұлттық қауіпсіздігінің мүдделерін қорғау жөніндегі кез келген іс-әрекетке кірісу құқығына шек қоймайды.

14-бап

Басқа ерекшеліктер

а) Осы Келісімнің ережелеріне қайшы келмейтін заңдар мен ережелердің сақталуын қамтамасыз ету үшін қажетті шараларды,

б) сондай-ақ Тарифтер мен сауда жөніндегі Бас келісімнің 20-бабында көзделген кез келген басқа да шараны бірдей жағдайлары

басым келетін елдердің арасында негізсіз кемсіту құралы немесе халықаралық саудаға бүркеулі шектеулер қою құралы ретінде қолдануға жол бермеу жөніндегі талапқа сәйкес, осы Келісімдегі еш нәрсе кез келген Тараптың жоғарыда аталған шараларды қолдануына немесе орындауына тыйым салу ретінде түсіндірілмейді.

15-бап Консультациялар

1. Тараптар осы келісімді немесе оның кез келген ережесін орындау жөніндегі мәселелер бойынша оқтын-оқтын өзара консультациялар өткізіп отырады.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген консультациялар мына мақсатта өткізіледі:

а) осы келісімді кеңейтудің мүмкіндігін қарау;

б) Канада мен Қазақстан Республикасы арасындағы саудалық және коммерциялық қатынастарға әсер ететін мәселелерді талқылау;

в) ер Тарап саудасының қазіргі жағдайына немесе келешектегі дамуына қолайсыз әсер ететін проблемалар жөнінде ақпарат нен пікір алмасу;

г) көптарапты сауданың өзара мүдделерін білдіретін мәселелерді қарау;

д) екі жақты сауданы кеңейтудегі және тиісті жағдайларда сауданың одан әрі дамуын ынталандыруға және осы дамуға бөгет болып отырған кедергілерді жоюға бағытталған ұсыныстарды зерделеудегі қол жеткізілген нәтижелерді қарау.

3. Осы Бапта көзделген консультациялар кез келген Тараптың отінші бойынша екінші Тарап алдын ала хабардар етілісімен басталып кетуі мүмкін

4. Осы Бапта көзделген кездесулер, егер бұл мәселе бойынша басқа бір уағдаластыққа қол жеткізілетін болмаса, Канада мен Қазақстан Республикасында кезекпен өткізіліп тұрады. Бұл кездесулерде қабылдаушы Тараптың өкілі төрағалық етеді.

16-бап Түзетулер меп қосымшалар

Тараптардың өзара жазбаша келісуі бойынша осы Келісім толықтырылуы немесе оған түзетулер енгізілуі мүмкін. Мұндай түзетулер меп толықтырулар жазбаша түрде жасалуға тиіс.

17-бап Келісімнің күшіне енуі, қолданылуы мерзімі және қолданыста болуының тоқтатылуы

1. Осы Келісімнің күшіне енуі үшін Тараптар тиісті құқықтық талаптардың толығымен орындалғаны туралы бір-бірін дипломатиялық ноталар алмасу арқылы хабардар етеді. Осы Келісім ноталар алмасылған

күні немесе, ноталар алмасу бір уақытта жасалмаған жағдайда, кешеуілдеп қалған нотаның датасы көрсетілген күні күшіне енеді.

2. Егер Тараптардың бірі екінші Тарапқа осы Келісімнің қолданылуын тоқтататыны туралы бұдан 6 ай бұрын тиісті хабарлама жолдамаса, бұл Келісім өз күшінде қала береді. Осы Келісімнің күші жойылған жағдайда екі Тарап өздерінің сауда қатынастарына келтірілуі мүмкін нұқсанның мөлшерін мейлінше азайту үшін барлық мүмкіншіліктерді жасайтын болады.

3. Тараптар тұлғаларының арасында жасалған келісім-шарттардан туындайтын құқықтар мен міндеттер үшін тек қана осы тұлғалар жауап береді. Осы Келісімнің қолданылуының тоқтатылуы осы Келісім қолданыста болған кезеңде жасалған келісім-шарттардан туындайтын міндеттемелердің орындалуына немесе іс-қимылдардың жасалуына сол келісім-шарттардағы міндеттемелер толық орындалғанға дейін әсер етпейді.

4. Жоғарыда арнайы айтылғандарды қоспағанда, бұл Келісімдегі ешнәрсе Тараптардың арасындағы қолданыста жүрген келісімдердің күшін жоймайды және өзгертпейді.

Мұны куәландыру мақсатында төмендегі лайықты түрде сенім көрсетілген қол қоюшылар әрқайсысы ағылшын, француз, қазақ және орыс тілдеріндегі екі данада осы Келісімге қол қойды, оның үстіне барлық мәтіндердің түпнұсқалары бірдей.

Оттава қаласында 1995 жылы 29 наурызда жасалды.

Канада
Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

[RUSSIAN TEXT — TEXTE RUSSE]

**ТОРГОВОЕ СОГЛАШЕНИЕ
МЕЖДУ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ КАНАДЫ И
ПРАВИТЕЛЬСТВОМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ПРАВИТЕЛЬСТВО КАНАДЫ И ПРАВИТЕЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**, именуемые в дальнейшем
совместно “Стороны” и по отдельности “Сторона”,

БУДУЧИ УБЕЖДЕННЫМИ, что развитие двусторонней
торговли товарами и услугами будет способствовать укреплению
взаимопонимания и сотрудничества между народами Канады и
Республики Казахстан,

СОЗНАВАЯ, что торговые и коммерческие отношения
составляют важный элемент двусторонних отношений между
Канадой и Республикой Казахстан,

ПРИЗНАВАЯ, что экономическая перестройка и переход к
рыночной экономике в Республике Казахстан создают
дополнительные возможности для расширения двусторонней
торговли,

ОТМЕЧАЯ, что Республика Казахстан имеет статус
наблюдателя, а Канада является одной из договаривающихся
сторон Генерального соглашения по тарифам и торговле (ГАТТ),

ПОДТВЕРЖДАЯ свое стремление к дальнейшему
расширению торговых связей в соответствии с принципами и
условиями Заключительного акта, подписанного в Хельсинки 1
августа 1975 года, и другими документами Совещания по
безопасности и сотрудничеству в Европе, включая документ
Боннской конференции по экономическому сотрудничеству,
состоявшейся во исполнение соответствующих положений
Заключительного документа Венской встречи Совещания по
безопасности и сотрудничеству в Европе,

ПРИНИМАЯ ВО ВНИМАНИЕ Декларацию об
экономическом сотрудничестве между Канадой и Республикой
Казахстан от 10 июля 1992 года,

УЧИТЫВАЯ Долгосрочное соглашение о содействии
экономическому, промышленному и научно-техническому
сотрудничеству от 14 июля 1976 года и Соглашение о поощрении
и взаимной защите капиталовложений от 20 ноября 1989 года,

СОГЛАСИЛИСЬ О НИЖЕСЛЕДУЮЩЕМ:

СТАТЬЯ 1

ЦЕЛЬ

Целью настоящего Соглашения является создание системы сбалансированных прав и обязанностей и согласованных правил для осуществления торговых и коммерческих отношений между Канадой и Республикой Казахстан.

СТАТЬЯ 2

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Территория

“Территория” означает:

по отношению к Канаде — территорию, к которой применяется ее таможенное право, включая любые районы за пределами территориальных вод Канады, где, в соответствии с международным правом и внутренними законами страны, Канада может использовать права в отношении морского дна, подпочвы и их природных ресурсов;

по отношению к Республике Казахстан — территорию, к которой применяется ее таможенное право.

Лицо

“Лицо” какой-либо страны означает гражданина или постоянного жителя этой страны или юридическое лицо, учрежденное согласно законам, применяемым на территории страны, или главным образом осуществляющее свою деловую деятельность в пределах территории страны.

Третья страна

“Третья страна” означает любую страну помимо Канады или Республики Казахстан.

Транзит

“Транзит” означает перевозку товара через территорию страны с перегрузкой, складированием, дроблением крупных партий на мелкие, переменной способа и вида транспорта или без этих операций, когда такая перевозка является лишь частью всего пути, начинающегося и заканчивающегося вне границ страны, через территорию которой осуществляется перевозка.

Текстильные изделия

“Текстильные изделия” обозначает такие изделия, как топс, пряжа, штучные изделия, готовые изделия, одежда и другие готовые текстильные изделия (основные характеристики которых определяются их текстильными компонентами) из хлопка, шерсти, искусственного волокна или их смесей, в которых любое из этих волокон или сочетание всех этих волокон представляет либо основную стоимость волокна, либо (50) пятьдесят или более процентов по весу (либо (17) семнадцать или более процентов по весу шерсти) изделия; искусственное и синтетическое штапельное волокно, очесы, угары, простые моно- и полифиламентные волокна, а также текстильные изделия из растительного волокна, смесей растительного волокна с названными выше волокнами и смесей, содержащих шелк, которые непосредственно конкурируют с текстильными изделиями из названных выше волокон и в которых любое из этих волокон или сочетание всех этих волокон представляет либо основную стоимость волокна, либо 50 (пятьдесят) или более процентов по весу изделий.

СТАТЬЯ 3

РЕЖИМ НАИБОЛЬШЕГО БЛАГОПРИЯТСТВОВАНИЯ

1. Каждая из Сторон предоставляет аналогичному товару другой Стороны, немедленно, безусловно и независимо от страны принадлежности перевозчика, любые преимущества, льготы, привилегии или иммунитеты, которые предоставлялись или могут быть предоставлены ею в дальнейшем любому товару, происходящему с территории или предназначенному для ввоза на территорию любой третьей страны, в отношении:

а) таможенных пошлин и сборов любого типа, налагаемых на или в связи с импортом или экспортом товаров или налагаемых на перевод за границу платежей за импорт или экспорт;

б) методов взимания пошлин и сборов, упомянутых в пункте а) настоящего параграфа;

с) правил и формальностей, связанных с его импортом или экспортом;

д) всех внутренних налогов или внутренних сборов любого типа, налагаемых в связи с импортом или экспортом товаров; и

е) всех законов, правил и требований, относящихся к продаже, предложениям о продаже, покупке, транспортировке

или распределению импортируемых товаров в пределах территории этой Стороны.

2. Никакие запреты или ограничения, введенные посредством квот, импортных или экспортных лицензий или других мер, не должны устанавливаться или поддерживаться любой из Сторон по отношению к импорту любого товара другой Стороны или экспорту или продаже на экспорт любого товара, предназначенного для ввоза на территорию другой Стороны, если импорт аналогичного товара всех третьих стран или экспорт аналогичного товара на территорию всех третьих стран не запрещен или не ограничен.

3. Каждая из Сторон будет предоставлять другой Стороне или лицам другой Стороны режим не менее благоприятный, чем тот, который она предоставляет любой третьей стране или лицам любой третьей страны во всех вопросах, касающихся выделения иностранной валюты для сделок, связанных с импортом или экспортом товаров, и при применении валютных правил в отношении таких сделок.

4. Положения настоящего Соглашения о режиме наибольшего благоприятствования не распространяются на преимущества, которые предоставляются в настоящее время или могут быть предоставлены в будущем любой из Сторон в силу:

а) участия в таможенном союзе или в зоне свободной торговли, в которые входит в настоящее время или может войти в будущем любая из Сторон;

б) преференций или преимуществ, предоставленных другим странам и установленных согласно Генеральному соглашению о тарифах и торговле (ГАТТ) или другим международным соглашениям, совместимым с ГАТТ;

в) преимуществ, предоставленных Канадой странам и их зависимым заморским территориям, пользующимся льготами Британского преференциального тарифа;

г) преимуществ, которые Казахстан предоставляет или может предоставить другим членам Содружества Независимых Государств (СНГ) или странам, которые были расположены на таможенной территории бывшего Союза Советских Социалистических Республик;

д) преимуществ, предоставляемых третьим странам на основе взаимности в соответствии с документами, принятыми в ходе Уругвайского тура переговоров, и последующими соглашениями, заключенными согласно ГАТТ.

СТАТЬЯ 4

ОБЛЕГЧЕНИЕ ТРАНЗИТА

1. В соответствии с применимыми законами и правилами каждая из Сторон обеспечит свободу транзита товаров другой Стороны через свою территорию по существующим путям, наиболее удобным для международных перевозок. Товары, которые перевозятся транзитом через территорию одной из Сторон, не освобождаются от контроля таможенных властей и не становятся объектом торговли на территории этой Стороны, не будут подвергаться каким-либо ненужным задержкам или ограничениям и будут освобождаться от всех пошлин, налогов или сборов, за исключением сборов для оплаты перевозки, административных расходов или услуг, оказываемых в связи с транзитом.

2. В отношении всех сборов, правил и формальностей, применяемых к товарам в ходе транзита, каждая из Сторон будет предоставлять товарам другой Стороны, перевозимым через ее территорию, режим не менее благоприятный, чем тот, который она предоставляет товарам любой третьей страны, перевозимым транзитом через ее территорию.

3. Каждая из Сторон предоставит товарам другой Стороны, которые проходят транзитом через территорию любой третьей страны, оставаясь под контролем таможенных властей и не становясь объектом торговли на территории этой третьей страны, режим не менее благоприятный, чем тот, который был бы предоставлен таким товарам, если бы они перевозились из места их происхождения к месту назначения, не проходя через территорию этой третьей страны.

СТАТЬЯ 5

ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ТОРГОВЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Каждая из Сторон берет на себя обязательство в том, что, если она учредит или сохранит действующим государственное предприятие, где бы оно ни находилось, или предоставит какому-либо предприятию, официально или фактически, исключительные или специальные привилегии, такое предприятие, осуществляя покупки на импорт или продажу на экспорт, будет действовать соответственно принципам недискриминационного режима, предусмотренного настоящим

Соглашением. В этих целях такие предприятия будут осуществлять любые покупки на импорт или продажу на экспорт, руководствуясь исключительно такими коммерческими критериями, как цена, качество, наличие товара и другие условия, и будут предоставлять предприятиям другой Стороны, в соответствии с обычной практикой деловых отношений, адекватные возможности для участия на конкурентной основе в таких сделках.

2. Положения параграфа 1 настоящей статьи не распространяются на импорт товаров по правительственным заказам для немедленного или последующего потребления и не для перепродажи или использования в целях производства товаров для продажи.

СТАТЬЯ 6

МЕРЫ ПО ПРЕДОТВРАЩЕНИЮ НАРУШЕНИЙ ТОРГОВОЙ ПРАКТИКИ

1. Ничто в настоящем Соглашении не ущемляет и не обуславливает права любой из Сторон предписывать и применять законы и правила, которые:

а) соответствуют требованиям статьи 6 ГАТТ и связанным с ней соглашениям или последующим соглашениям, заключаемым в рамках ГАТТ;

б) применяются в отношении товаров, импортируемых в таких возросших количествах и на таких условиях, которые причиняют или могут причинить серьезный ущерб местным производителям подобных или непосредственно конкурирующих товаров.

2. Сразу по получении властями одной из Сторон просьбы о начале расследования в соответствии с законом или правилом, упоминаемым в параграфе 1 настоящей статьи, и в любом случае до начала любого расследования другой Стороне будет предоставлена адекватная возможность провести консультации с целью выяснения положения дел и достижения взаимогогласованного решения. Кроме того, на протяжении всего периода расследования, другой Стороне будет предоставлена адекватная возможность продолжать консультации с целью выяснения фактического положения дел и достижения взаимогогласованного решения.

3. Сторона, намеревающаяся начать любое расследование или проводящая такое расследование, предоставит по просьбе другой Стороны доступ к неконфиденциальной информации и данным, используемым для начала и проведения расследования.

4. Каждая из Сторон гарантирует открытость и доступность ее законов и правил, указанных в параграфе 1 настоящей статьи, и предоставляет заинтересованным сторонам возможность представить свои мнения. Такие законы и правила не будут применяться таким образом, чтобы произвольно или необоснованно дискриминировать товары другой Стороны по отношению к товарам любой третьей страны.

5. Независимо от положений параграфов 1 и 2 статьи 3 или подпараграфа 1(b) настоящей статьи, параграфы 6-9 настоящей статьи будут применяться к торговле текстильными товарами.

6. Стороны договорились о незамедлительном проведении консультаций по просьбе любой Стороны, которая сочтет, что фактическое или будущее увеличение импорта текстильных товаров другой Стороны вызывает или грозит вызвать дезорганизацию ее рынка.

7. Консультации, предусмотренные параграфом 6 настоящей статьи, будут завершены в течение шестидесяти дней с даты обращения Стороны-импортера о проведении таких консультаций, если Стороны не договорятся об ином.

8. Если в ходе таких консультаций Стороны не смогут договориться о способе предотвращения или устранения дезорганизации рынка, Сторона-импортер может ввести ограничения на ввоз товара другой Стороны, начиная с даты поставки по импорту.

9. При критических обстоятельствах, когда промедление могло бы привести к труднопоправимым последствиям, Сторона-импортер может принять меры к временному ограничению импорта текстильных товаров, при условии, что в течение 30 дней с даты принятия этих мер Сторона-импортер обратится с просьбой о проведении консультаций.

СТАТЬЯ 7

ОТКРЫТОСТЬ ИНФОРМАЦИИ

1. Каждая Сторона будет своевременно делать доступными для публичного ознакомления все законы и правила,

относящиеся к коммерческой деятельности, включая торговлю, капиталовложения, налогообложение, банковское дело, страхование, финансовые услуги, транспорт и труд.

2. Каждая Сторона будет обеспечивать заинтересованным лицам другой Стороны доступ к имеющимся данным, неконфиденциального характера и не находящимся в чьей-либо собственности, по национальной экономике и конкретным отраслям промышленности, сельского хозяйства, товарного производства и сферы услуг, включая данные по внешней торговле и инвестициям.

3. Каждая Сторона предоставит другой Стороне, при наличии заинтересованности, возможность консультироваться по вопросам формулировок законов и правил, которые регулируют ведение торгово-хозяйственной деятельности.

СТАТЬЯ 8

УСЛУГИ

Стороны проведут между собой консультации с целью расширения сферы действия настоящего Соглашения и включения в него положений, касающихся торговли услугами, в соответствии с многосторонними принципами, принятыми в результате переговоров по Генеральному соглашению о торговле услугами.

СТАТЬЯ 9

ТОРГОВЫЕ СУДА, МОРСКИЕ ПЕРЕВОЗКИ ГРУЗОВ И МЕЖТРАНСПОРТНЫЕ УСЛУГИ

1. В связи с перевозками товаров между Канадой и Республикой Казахстан ни одна из Сторон не будет вводить или продолжать применять какие-либо дискриминационные меры по отношению к предложению услуг, подысканию грузов и осуществлению переводов платежей, связанных:

а) с торговыми судами другой Стороны или торговыми судами, зафрахтованными лицами другой Стороны;

б) с международными услугами по смешанным перевозкам грузов, предоставляемыми лицами другой Стороны.

2. Каждая из Сторон будет разрешать другой Стороне на основе взаимности учреждение и деятельность контор, действующих в качестве агентов по международным услугам по смешанным грузовым перевозкам, предоставляемым лицами другой Стороны, для торговых судов другой Стороны и для торговых судов, зафрахтованных лицами другой Стороны.

3. При осуществлении международных перевозок торговые суда Республики Казахстан, торговые суда, зафрахтованные лицами Республики Казахстан, и грузы таких судов будут при входе, пребывании и выходе из морских портов Канады, включая доступ к портовым услугам, пользоваться режимом наибольшего благоприятствования. Это положение не распространяется на лоцманскую проводку судов.

СТАТЬЯ 10

УСЛОВИЯ ПЛАТЕЖА

1. В рамках действующих в Канаде и Республике Казахстан законов и правил все платежи, связанные с торговлей между этими двумя странами, будут осуществляться на условиях, согласованных лицами, подписавшими коммерческие контракты, по которым производится эта торговля, в любой форме, принятой в международной банковской практике.

2. Ни одна из Сторон не будет требовать от находящихся под ее юрисдикцией лиц, чтобы они участвовали в бартерных операциях или во встречной торговле в качестве условия двусторонней торговли между Канадой и Республикой Казахстан, или способствовать им в этом.

СТАТЬЯ 11

ФИНАНСИРОВАНИЕ ТОРГОВЛИ

Стороны примут меры для укрепления связей между Канадской корпорацией по развитию экспорта или ее преемником или преемниками и уполномоченным органом Республики Казахстан или его преемником или преемниками, особенно в том, что касается финансирования торговли товарами производственного назначения и услугами на основе разумной

оценки коммерческого риска и, в соответствующих случаях, на основе государственных гарантий против риска.

СТАТЬЯ 12

ПРАВО, ПРИМЕНИМОЕ К КОНТРАКТАМ, И УРЕГУЛИРОВАНИЕ КОММЕРЧЕСКИХ СПОРОВ

1. Ни одна из Сторон не будет препятствовать лицам, подпадающим под ее юрисдикцию, договариваться с лицами другой Стороны о выборе законов, регулирующих заключение и исполнение подписанных ими контрактов.

2. Лица Канады, с одной стороны, и лица Республики Казахстан, с другой, могут договариваться об урегулировании споров, возникающих в связи с коммерческими сделками, через арбитраж.

3. Такие лица, вовлеченные в споры, вытекающие из отдельных коммерческих сделок, могут договариваться об отделении в арбитражный суд в соответствии с Арбитражным регламентом Комиссии ООН по праву международной торговли (ЮНСИТРАЛ), принятым в 1976 году.

4. Без ущерба для возможности принятия иного решения, лица, являющиеся сторонами по контракту, могут указывать местом проведения арбитражного разбирательства страну иную, нежели Канада или Республика Казахстан, которая является участницей Конвенции ООН о признании и приведении в исполнение иностранных арбитражных решений, подписанной в Нью-Йорке 10 июня 1958 года.

5. Ничто в настоящем Соглашении не будет толковаться таким образом, чтобы помешать, и ни одна из Сторон не будет запрещать участникам коммерческих сделок договариваться о какой-либо иной форме арбитража для урегулирования коммерческих споров, которую они взаимно предпочтут и которая, по их мнению, наилучшим образом отвечает их коммерческим интересам.

6. Лица Канады и лица Республики Казахстан будут пользоваться доступом в суды другой Стороны на таких же условиях, как и лица любой третьей страны.

СТАТЬЯ 13

НАЦИОНАЛЬНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ

Положения настоящего Соглашения не ограничивают права каждой из Сторон предпринимать любые действия по защите интересов своей национальной безопасности.

СТАТЬЯ 14

ДРУГИЕ ИСКЛЮЧЕНИЯ

Согласно требованию о том, чтобы эти меры не применялись таким образом, который явился бы средством произвольной или необоснованной дискриминации между странами, где преобладают одинаковые условия, или средством скрытого ограничения международной торговли, ничто в настоящем Соглашении не будет толковаться как запрет к принятию или исполнению любой Стороной:

а) мер, необходимых для обеспечения соблюдения законов или правил, которые не противоречат положениям настоящего Соглашения;

б) любой другой меры, предусмотренной в статье 20 ГАТТ.

СТАТЬЯ 15

КОНСУЛЬТАЦИИ

1. Стороны будут периодически проводить взаимные консультации по вопросам выполнения настоящего Соглашения или любого его положения.

2. Предусмотренные параграфом 1 настоящей статьи консультации будут проводиться с целью:

с) обмена информацией и взглядами по проблемам, которые могут отрицательно сказаться на существующем положении или будущем развитии торговли каждой из Сторон;

д) рассмотрения представляющих взаимный интерес вопросов многосторонней торговли;

е) рассмотрения достигнутых результатов в расширении двусторонней торговли и изучения, в соответствующих случаях, предложений, направленных на стимулирование дальнейшего развития торговли и на устранение мешающих этому развитию препятствий.

3. Консультации, предусмотренные настоящей статьей, могут быть начаты по просьбе любой Стороны при заблаговременном извещении другой Стороны.

4. Встречи, предусмотренные в настоящей статье, будут проводиться поочередно в Канаде и Республике Казахстан, если по этому вопросу не будет достигнута иная договоренность. Председательствовать на встречах будет представитель принимающей Стороны.

СТАТЬЯ 16

ПОПРАВКИ И ДОПОЛНЕНИЯ

В настоящее Соглашение могут быть внесены поправки и дополнения по взаимному письменному согласию Сторон. Такие поправки и дополнения должны быть сделаны в письменной форме.

СТАТЬЯ 17

ВСТУПЛЕНИЕ В СИЛУ, СРОК ДЕЙСТВИЯ И ПРЕКРАЩЕНИЕ ДЕЙСТВИЯ

1. Стороны для вступления в силу настоящего Соглашения уведомят друг друга путем обмена дипломатическими нотами о том, что их соответствующие юридические требования полностью выполнены. Настоящее Соглашение вступит в силу в день обмена нотами или в, случае одновременного обмена нотами, в день, которым будет датирована более поздняя нота.

2. Настоящее Соглашение будет оставаться в силе, пока одна из Сторон не прекратит его действие, направив за 6 месяцев до этого соответствующее уведомление другой Стороне. В случае прекращения действия настоящего Соглашения обе Стороны сделают все возможное, чтобы свести к минимуму возможный ущерб для их торговых отношений.

3. Ответственность за права и обязанности, вытекающие из контрактов, заключенных между лицами Сторон, лежит исключительно на этих лицах. Прекращение действия настоящего Соглашения не повлияет на выполнение обязательств или обязанностей, вытекающих из контрактов, заключенных в период действия настоящего Соглашения, до полного выполнения обязательств по ним.

4. За исключением специально оговоренного выше, ничто в настоящем Соглашении не отменяет и не изменяет соглашений, уже действующих между Сторонами.

В удостоверение чего нижеподписавшиеся, должным образом уполномоченные, подписали настоящее Соглашение в двух экземплярах, каждый на русском, казахском, английском и французском языках, причем все тексты аутентичны.

Совершено в городе Оттава 29 марта 1995 года.

**ЗА ПРАВИТЕЛЬСТВО
КАНАДЫ**

**ЗА ПРАВИТЕЛЬСТВО
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

Raymond Spar.

Тоқалыс-

